

ร่างพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ผู้เสนอ นายสมศักดิ์ คุณเงิน พรรคพลังประชารัฐ กับคณะ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. แก้ไขนิยามกองทุน จากกองทุนผู้สูงอายุ เป็นกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และแก้ไขนิยามคณะกรรมการ จากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
๓. ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
๔. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)
๕. ปรับปรุงอำนาจและหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)
๖. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำทะเบียนรายชื่อของผู้สูงอายุที่มีสิทธิหรือเข้าเกณฑ์ได้รับสิทธิจะได้รับบำนาญพื้นฐาน (เพิ่มมาตรา ๑๐/๑)
๗. ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐาน (เพิ่มมาตรา ๑๐/๒)
๘. แก้ไขปรับปรุงสิทธิผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ (๑๑))
๙. ยกเลิกสิทธิที่จะได้รับการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย (ยกเลิกมาตรา ๑๑ (๑๑/๑) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐)
๑๐. จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุน สำหรับใช้จ่ายสวัสดิการต่าง ๆ และบำนาญพื้นฐานให้แก่ผู้สูงอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)
๑๑. กำหนดอำนาจกระทำการกิจการต่าง ๆ ของกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ กำหนดผู้แทนกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก จัดตั้งสำนักงานกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ธุรการและวิชาการให้กับกองทุน และกำหนดวิธีการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑ - ๑๓/๔)
๑๒. แก้ไของค์ประกอบเงินกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๒/๑))

๑๓. เพิ่มองค์ประกอบของกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (เพิ่ม (๒/๒) ถึง (๒/๑๑) ของมาตรา ๑๔)

๑๔. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุน และการได้รับการยกเว้นลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุน ในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิต (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕/๑ - ๑๕/๓)

๑๕. ยกเลิกหลักเกณฑ์การยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุนแก่ผู้เสียภาษี สรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต (ยกเลิกมาตรา ๑๕/๔)

๑๖. กำหนดรายได้กองทุนให้มีรายได้จากการออกสลากตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งจากค่าสัมปทานหรือการอนุญาตในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เงินบำรุง ที่รัฐได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ทนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนที่คลังได้รับตามกฎหมาย ว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน เงินบำรุง ที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม (เพิ่มมาตรา ๑๕/๙ - ๑๕/๑๘)

๑๗. กำหนดหลักเกณฑ์การลดหย่อนการคำนวณภาษีเงินได้สำหรับผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สิน ให้แก่กองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๑๘. กำหนดให้มีระบบงานและฐานข้อมูลกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)

๑๙. ยกเลิกคณะกรรมการบริหารกองทุน และกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๒๐. แก้ไขเพิ่มเติมชื่อคณะกรรมการบริหารกองทุน เป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ และบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐาน แห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๒๒. กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐาน แห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)

๒๓. กำหนดหลักเกณฑ์การได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นของคณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และคณะกรรมการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)

๒๔. กำหนดรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

เหตุผล

โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ ให้เพิ่มขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๘ กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ อำนาจ และหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้สูงอายุจากสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นสิทธิได้รับ บำนาญพื้นฐานถ้วนหน้า เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้ที่เพียงพอในแต่ละเดือนไม่น้อยกว่าระดับรายได้ ตามเส้นแบ่งความยากจนที่กำหนดโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบกับปัจจุบัน ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลจึงมีนโยบายและมาตรการในการดูแลผู้สูงอายุให้เงินบำนาญ พื้นฐานเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็น แต่เนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุที่มี วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการจัดสวัสดิการ ให้แก่ผู้สูงอายุมีรายได้ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงสมควรเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการ จ่ายเงินบำนาญพื้นฐานเพื่อให้ผู้สูงอายุ มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ บทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพและมีฐานะ เป็นนิติบุคคล รวมทั้งกำหนดที่มาของเงินกองทุนผู้สูงอายุให้มีรายได้จากเงินบำรุงตามกฎหมายต่าง ๆ และ การออกสลาก รวมทั้งมีรายได้อื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ นี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนชื่อ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖

ให้เปลี่ยนชื่อ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “กองทุน” และคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผสบ.”

ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

- (๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สาม
- (๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สี่
- (๖) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ห้า

(๗) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง

(๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงาน ในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสภาพภาพ บทบาท และกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เด็ก และเยาวชน และการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนไม่เกินห้าคน

(๙) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการ และเลขานุการ ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุแต่งตั้งข้าราชการในกรมกิจการผู้สูงอายุ และให้อธิบดีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งข้าราชการในกรมการแพทย์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๘) ให้แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเอง และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการ ที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ โดยให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คณะรัฐมนตรี แต่งตั้งเป็นกรรมการตาม (๙)”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) (๑/๒) และ (๑/๓) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๑/๑) กำหนดนโยบายการจ่ายบำนาญพื้นฐานที่เป็นธรรมและยั่งยืนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเศรษฐกิจและสังคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มแล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทบำนาญพื้นฐานทุกสามปีเพื่อให้มีทิศทางดำเนินการนโยบายบำนาญพื้นฐานที่เชื่อมโยงการรับบำนาญทุกประเภท แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๑/๒) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายบำนาญพื้นฐาน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสะดวกครอบคลุมการเข้าถึงของผู้รับบำนาญด้วย”

(๑/๓) เห็นชอบแผนงานและอัตราการจ่ายบำนาญพื้นฐานแก่ผู้สูงอายุประจำปี”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ให้กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาทและกิจกรรมของผู้สูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(๓) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

(๔) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

(๕) ร่วมมือและประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานสมทบในแต่ละปีโดยเป็นบัญชีรายชื่อที่เป็นปัจจุบัน และรายงานการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนย้ายผู้มีสิทธิรับบำนาญแห่งชาติทุกเดือน

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณบำนาญพื้นฐานรายปี

(๘) สนับสนุนการบริหารจัดการระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานในส่วนเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ในการจ่ายบำนาญพื้นฐานอาจมอบหมายให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเป็นผู้จ่ายเข้าบัญชีเงินฝากของผู้รับบำนาญพื้นฐานก็ได้

(๙) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ รวมทั้งศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายบำนาญพื้นฐานทุกสามปีเสนอคณะกรรมการ เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาด้วย

(๑๐) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ และมาตรา ๑๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๐/๑ เมื่อผู้สูงอายุมีสิทธิหรือเข้าเกณฑ์ได้รับสิทธิจะได้รับบำนาญพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดำเนินการจัดทำทะเบียนรายชื่อของผู้สูงอายุที่จะได้รับบำนาญพื้นฐานได้โดยสะดวก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการได้รับมอบหมายให้จ่ายเงินบำนาญ พื้นฐานในกรณีไม่สามารถโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิ และการทดรองจ่ายจากเงินสะสมในกรณี งบประมาณประจำปีมีการจ่ายล่าช้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดในระเบียบ

เมื่อได้ดำเนินการทดรองจ่ายจากเงินสะสมในกรณีงบประมาณประจำปีมีการจ่ายล่าช้า ตามวรรคสองแล้ว ให้รายงานผลต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดสรรงบประมาณ ประจำปีเพื่อชดใช้เงินทดรองต่อไป

มาตรา ๑๐/๒ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และอำนาจ จัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐาน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานเป็นรายเดือนเพื่อเป็นหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ ตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ควรมีอัตราไม่ต่ำกว่าเส้นแบ่งความยากจนตามที่กำหนด โดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปีก่อนจ่ายด้วย ในกรณีผู้สูงอายุได้รับสิทธิสวัสดิการจากรัฐ ตามกฎหมายอื่นที่มีการจ่ายในทำนองเดียวกันกับเงินบำนาญพื้นฐานนี้ ให้ผู้นั้นเลือกรับสิทธิได้ทางเดียว เว้นแต่ ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิเบี่ยงความพิการ การรับบำนาญชราภาพจากกองทุนประกันสังคม การรับบำนาญ จากกองทุนการออมแห่งชาติ และให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายทุกสามปีด้วย”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิก (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการบำนาญพื้นฐานสมทบงบประมาณประจำปีสำหรับจ่ายบำนาญพื้นฐานให้แก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุน ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ มาตรา ๑๗/๒ มาตรา ๑๗/๓ และมาตรา ๑๗/๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๓/๑ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๓ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ

(๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๓/๒ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นผู้แทนกองทุน เพื่อการนี้ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓/๓ ให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติขึ้นในกรมกิจการผู้สูงอายุ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการให้กับกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการ กิจการบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ คณะอนุกรรมการอื่น คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการ บริหารกองทุนแต่งตั้งให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับคำขอสนับสนุนแผนงานหรือโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน ตลอดจนองค์กรด้านผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) จัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการของกองทุน รวมถึงกิจการเกี่ยวกับเงินสมทบบำนาญ พื้นฐานทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(๓) เสนอความเห็นประกอบคำขอตาม (๑) และ (๒) เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริหารกองทุน หรือคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา

(๔) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชน ในการดำเนินงานของกองทุน

(๕) รับเงิน จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน การตัดหนี้เป็นสูญของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๖) พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการของกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของกองทุน

(๗) เก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน

(๘) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๑๓/๔ ในการบริหารจัดการของกองทุน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุจะมอบหมายให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุปฏิบัติงานในกิจการของกองทุนแล้ว กองทุนอาจจ้างผู้ปฏิบัติงานของกองทุนในตำแหน่งผู้จัดการกองทุน และพนักงานของกองทุนเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ปฏิบัติงานของกองทุน แบบสัญญาจ้าง การปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน สิทธิประโยชน์อื่นนอกจากเงินเดือน โครงสร้างการบริหาร ตลอดจนการบริหารงานบุคคล ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ ในกรณีคณะกรรมการยังมีได้กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๒/๑) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒/๑) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีสรรพสามิตสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถ หรือภาษีอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๒) ถึง (๒/๑๑) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

“(๒/๒) เงินที่ได้รับจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

(๒/๓) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๒/๔) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยแร่

(๒/๕) เงินที่ได้จากเงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๒/๖) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าใบอนุญาต ค่าภาษี หรือค่าธรรมเนียมอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๒/๗) เงินบำรุงที่คลังได้รับมาตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน

(๒/๘) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ประจำปีของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้รับการต่อสิทธิพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน

(๒/๙) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาตามที่ได้แจ้งความจำนงค์ในการยื่นแบบการเสียภาษีประจำปี

(๒/๑๐) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้ค่าสัมปทาน ค่าภาคหลวง หรือค่าธรรมเนียมอื่นจากกิจการขุดเจาะน้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติตามกฎหมายปิโตรเลียม

(๒/๑๑) เงินบำรุงอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๕/๒ และมาตรา ๑๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕/๑ ให้เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถ ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของภาษีที่เก็บจากสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนพร้อมกับชำระภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

ในการคำนวณเงินบำรุงกองทุนตามวรรคหนึ่ง หากมีเศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง

มาตรา ๑๕/๒ ให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนตามมาตรา ๑๕ (๒/๑) เพื่อนำส่งเข้ากองทุนตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนตามวรรคหนึ่งเงินบำรุงกองทุนให้ถือเป็นภาษีแต่ไม่ให้นำไปรวมคำนวณเป็นมูลค่าของภาษี

มาตรา ๑๕/๓ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถ หรือภาษีอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตได้รับการยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนภาษี ให้ได้รับการยกเว้นลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุนด้วย ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕/๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๙ มาตรา ๑๕/๑๐ มาตรา ๑๕/๑๑ มาตรา ๑๕/๑๒ มาตรา ๑๕/๑๓ มาตรา ๑๕/๑๔ มาตรา ๑๕/๑๕ มาตรา ๑๕/๑๖ มาตรา ๑๕/๑๗ และมาตรา ๑๕/๑๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๕/๙ ให้กองทุนมีรายได้จากการออกสลากตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลและให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าว

การกำหนดจำนวน รูปแบบ และราคาสลากตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ การออกสลากดังกล่าวไม่อยู่ภายในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

กรณีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่มาขอรับเงินรางวัล ภายในกำหนดสองปีให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้มีหน้าที่นำส่งรางวัลค้างจ่ายพร้อมดอกเบี้ยเข้ากองทุน

มาตรา ๑๕/๑๐ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของค่าสัมปทานหรือการอนุญาตในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าวแก่กองทุนพร้อมกับการส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๕/๑๑ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าวแก่กองทุนพร้อมกับการส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๕/๑๒ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และให้กรมการขนส่งทางบกเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าว

มาตรา ๑๕/๑๓ ให้เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีในส่วนที่เกี่ยวกับรถ ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของภาษีที่เก็บเพิ่มขึ้นจากรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนพร้อมกับชำระภาษี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนด

มาตรา ๑๕/๑๔ ในกรณีรัฐอนุญาต หรือต่อใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อจัดให้มีการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการซึ่งต้องจ่ายเงินบำรุงไม่ว่าเป็นค่าธรรมเนียม ค่าสัมปทาน หรือเงินอื่นใดที่รัฐได้รับในทำนองเดียวกัน ให้เงินดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบ เป็นรายได้ของกองทุน

ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจอนุญาตและเรียกเก็บเงินบำรุงตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงและแจ้งแก่กองทุน

มาตรา ๑๕/๑๕ ให้ทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนที่คลังได้รับ เป็นรายได้ของกองทุน ตามอัตราร้อยละสิบของเงินที่คลังได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน

ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุน

มาตรา ๑๕/๑๖ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดา หรือเงินได้นิติบุคคลประจำปี ตามอัตราร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีประจำปี เนื่องจากไม่ได้รับการต่อสิทธิพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน

ให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง มีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุน

มาตรา ๑๕/๑๗ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าสัมปทาน ค่าภาคหลวง หรือภาษีจากการขุดเจาะน้ำมันเชื้อเพลิง หรือแก๊สธรรมชาติ ตามอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศ

ให้เป็นหน้าที่ของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน มีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุน

มาตรา ๑๕/๑๘ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติจัดสรร และอนุมัติเงินกองทุนตามมาตรา ๑๔ (๒/๑) (๒/๒) (๒/๓) (๒/๔) (๒/๕) (๒/๖) (๒/๗) (๒/๘) (๒/๙) (๒/๑๐) และ (๒/๑๑) และเงินที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐาน สบทบกับงบประมาณประจำปีแก่ผู้สูงอายุ และการบริหารจัดการกองทุน”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาค แล้วแต่กรณี ได้สองเท่า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

การบริจาคเงินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้เสียภาษีเงินได้ซึ่งมิใช่บุคคลมีสิทธิแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีให้รัฐนำเงินที่ตนได้เสียภาษีไว้ไปอุดหนุนกองทุนได้ปีละไม่เกินสามพันบาทได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด และให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรในการนำส่งและแจ้งกองทุน”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๖/๑ ให้กองทุนจัดให้มีระบบงานและฐานข้อมูลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนหกคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านผู้สูงอายุ เด็ก และเยาวชน คู่ครองผู้บริโศกด้านละหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินหรือบัญชี และกฎหมายด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๒๑ ให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” ในมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็น “คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญแห่งชาติ”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์ รายได้ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณออนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการพื้นฐานแก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๓) ให้ความเห็นชอบต่อกรอบและประมาณการวงเงินก่อนเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบ รวมทั้งอนุมัติจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานที่จ่ายจากเงินกองทุนเพื่อสมทบงบประมาณประจำปี

(๔) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ และมาตรา ๒๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๒๐/๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการบริหารกิจการบำนาญพื้นฐาน ให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณากลับกรอบแผนงานโครงการ ประมาณการวงเงินของกองทุน เพื่อสมทบงบประมาณประจำปีในการจ่ายบำนาญพื้นฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) คณะอนุกรรมการลงทุนและจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุน ให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดกรอบวงเงิน วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเงินกองทุนบางส่วนไปลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์และรายได้กองทุนมากขึ้น ซึ่งอาจลงทุนเองหรือมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความน่าเชื่อถือดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๓) คณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็น

องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

“มาตรา ๒๐/๒ ให้กรรมการบริหารกองทุนและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น”

มาตรา ๒๕ ในระยะแรกของการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้แล้ว ให้ปรับเปลี่ยนชื่อ “เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” เป็น “บำนาญพื้นฐาน” โดยให้จ่ายแก่ประชาชนผู้สูงอายุในอัตราเดียวกันทุกเดือนจำนวนไม่น้อยกว่าเส้นแบ่งความยากจน จำนวนสามพันบาท และให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายทุกสามปี

มาตรา ๒๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน แต่ผู้สูงอายุกลับไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐอย่างเพียงพอเหมาะสม อีกทั้งกฎหมายดังกล่าวยังเป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ อำนาจและหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ส่งเสริมสิทธิของผู้สูงอายุจากสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นสิทธิได้รับบำนาญพื้นฐานถ้วนหน้า เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้ที่เพียงพอในแต่ละเดือนไม่น้อยกว่าระดับรายได้ตามเส้นแบ่งความยากจนที่กำหนดโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสอดคล้องกับนโยบายและมาตรการของรัฐบาลในให้เงินบำนาญพื้นฐานเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุเพื่อให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็นและเพียงพอแก่การยังชีพตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และยังได้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขนิยามกองทุน จากกองทุนผู้สูงอายุ เป็นกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และแก้ไขนิยามคณะกรรมการ จากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๔)

๒.๓ ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๕ และมาตรา ๖)

๒.๔ กำหนดอำนาจและหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ รวมทั้งรับผิดชอบงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และอำนาจและหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่เดิม

เป็นหน้าที่ของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (มาตรา ๗)

๒.๕ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำทะเบียนรายชื่อของผู้สูงอายุที่มีสิทธิหรือเข้าเกณฑ์ ได้รับสิทธิหรือจะได้รับบำนาญพื้นฐาน โดยให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นยกเว้นองค์การบริหารส่วน จังหวัด และกำหนดหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐาน (มาตรา ๘)

๒.๖ ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (มาตรา ๙)

๒.๗ ยกเลิกสิทธิที่จะได้รับการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย เนื่องจากได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐)

๒.๘ จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุน สำหรับใช้จ่ายสวัสดิการต่างๆ และบำนาญพื้นฐานให้แก่ผู้สูงอายุ แทนกองทุนผู้สูงอายุเดิม (มาตรา ๑๑)

๒.๙ กำหนดอำนาจกระทำการต่างๆ ของกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ กำหนดผู้แทนกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก จัดตั้ง สำนักงานกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ธุรการและวิชาการให้กับกองทุน และ กำหนดวิธีการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๑๒)

๒.๑๐ แก้อำนาจประกอบเงินกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๒.๑๑ กำหนดวิธีการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วน ที่เกี่ยวกับสินค้าสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถ โดยให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการ เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุน และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนดังกล่าวได้รับการยกเว้น ลดหย่อน หรือ คืนเงินบำรุงกองทุน (มาตรา ๑๕)

๒.๑๒ ยกเลิกหลักเกณฑ์การยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุนแก่ผู้เสียภาษี สรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต เพื่อให้สอดคล้องกับการ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๓ ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้แล้ว (มาตรา ๑๖)

๒.๑๓ กำหนดรายได้กองทุนให้มีรายได้จากการออกสลากตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งจากค่าสัมปทานหรือการอนุญาตในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคม ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เงิน บำรุงที่รัฐได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ทนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนที่คลังได้รับตาม กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน และเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม (มาตรา ๑๗)

๒.๑๔ กำหนดหลักเกณฑ์การลดหย่อนการคำนวณภาษีเงินได้สำหรับผู้บริจาคเงินหรือ ทรัพย์สินให้แก่กองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๑๘)

๒.๑๕ กำหนดให้มีระบบงานและฐานข้อมูลกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๑๙)

๒.๑๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติขึ้น แทนคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๒๐)

๒.๑๗ แก้ไขชื่อคณะกรรมการบริหารกองทุน เป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ เพื่อให้สามารถนำหลักเกณฑ์การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้ง กรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ รวมถึงการจัดทำงบดุลและบัญชีเพื่อส่งผู้สอบบัญชี มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดังกล่าว (มาตรา ๒๑)

๒.๑๘ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๒๒)

๒.๑๙ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ คณะอนุกรรมการบริหารกิจการบำนาญพื้นฐาน เพื่อพิจารณาถ่วงถ่วงแผนงานโครงการ ประเมินการวงเงินของกองทุน เพื่อสมทบงบประมาณประจำปีในการจ่ายบำนาญพื้นฐาน และคณะอนุกรรมการลงทุนและจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุน ให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณากำหนดกรอบวงเงิน วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเงินกองทุน บางส่วนไปลงทุนเพื่อจัดหารายได้กองทุน รวมถึงการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็น

กำหนดหลักเกณฑ์การได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นของคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ (มาตรา ๒๓)

๒.๒๐ กำหนดรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น (มาตรา ๒๔)

๒.๒๑ กำหนดบทเฉพาะกาล ให้ในระยะแรกของการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้แล้ว ให้ปรับเปลี่ยนชื่อ “เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” เป็น “บำนาญพื้นฐาน” โดยให้จ่ายแก่ประชาชนผู้สูงอายุในอัตราเดียว เท่ากันทุกเดือนจำนวนไม่น้อยกว่าเส้นแบ่งความยากจน จำนวนสามพันบาท และให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุง อัตราการจ่ายทุกสามปี (มาตรา ๒๕)

๒.๒๒ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับอัตราการรับบำนาญพื้นฐานของผู้สูงอายุให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามมาตรา ๒๕ (มาตรา ๒๖)